

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ПРАЦІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ

Поведінковий аудит безпеки, або культура безпеки є одним з інструментів управління охороною праці, який спрямований на формування правильної поведінки працівників на підприємстві. На сьогодні цей інструмент набуває великої популярності в галузі управління процесами охорони праці та безпеки підприємств [1].

А починалось все із досліджень, проведених Гербертом Вільямом Хенріхом у першій половині минулого століття, який з'ясував, що основними причинами виробничих травм або інцидентів є не стільки небезпечні умови праці на підприємстві, скільки помилки чи неправильні дії працівників. І навіть якщо мінімізувати, або взагалі виключити небезпечні події, що виникають внаслідок небезпечних умов праці, залишаються події, які припадають на неправильні дії працівників, отже, основна проблема небезпечних виробничих подій та травматизму полягає у неправильній поведінці працівників підприємств.

На сьогодні формування культури безпеки працівників та проведення поведінкового аудиту безпеки набуває великої популярності в галузі управління процесами охорони праці та безпеки підприємств. Але чітко не визначено місце поведінкового аудиту у системі управління охороною праці та промислової безпеки, його повний функціонал та умови застосування.

Неможливо зробити робоче місце повністю безпечним, не беручи до уваги дії працівників. Саме тому формування культури безпеки працівників в ідеалі повинно впроваджуватись на всіх організаційних рівнях підприємства та охоплювати всі структурні підрозділи.

Формування такої поведінки повинно здійснюватись не для статистики, а для потенційного порятунку здоров'я і життя працівника. Політика підприємства має передбачати наявність інструментів для реалізації програми безпечної поведінки (програмне забезпечення, методики навчання), а також має бути система мотивації та позитивного підкріплення безпечної поведінки.

Також слід розуміти, що для успішного використання такого інструменту як аудит безпеки підприємство повинно мати сформовану культуру безпеки, яка має критично важливе значення в процесі підвищення рівня безпечної роботи (інтеграція культури, поведінки, командної роботи). Довгострокового поліпшення поведінки не може бути без істотного вдосконалення культури, що лежить в її основі [2].

Отже, оскільки в основі поведінкових аудитів безпеки лежить принцип «колега допомагає колезі», то політика підприємства має бути повністю спрямована на формування взаємозалежної культури безпеки. Керівний склад підприємства повинен перейнятися ідеєю роботи в команді.

Далі слід ненав'язливо донести цю ідею до кожного співробітника підприємства. Працівникам підприємства та керівному складу, які стоять на захисті здоров'я та життя, слід дати зрозуміти, що вони не є ворогами, а що навпаки, «всі тут працюють заради спільної справи».

Література:

1. Бочковський А.П. «Людський фактор» та професійний ризик: випадковість чи закономірність. Одеса: ОНАХТ, 2014. № 4(56). С. 7–13.

2. Халіна О.В. Особливості впливу людського фактору на рівень економічної безпеки підприємства. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 4(21). С. 341–346

Під керівництвом: доц. каф. АМЕТ, С.М. Артюх